

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LV Nr. 13461 Prima ediție Marți 3 decembrie 1985 4 PAGINI — 50 BANI

ÎN ACEASTĂ ULTIMĂ LUNĂ A ANULUI ȘI A CINCINALULUI, ÎN TOATE

ÎNTEPRINDERILE ȘI RAMURILE ACTIVITATE INTENSĂ PENTRU

Îndeplinirea integrală a planului pe acest an, buna pregătire a producției anului viitor!

Am intrat în luna decembrie, ultima lună a acestui an, a actualului cincinal. O perioadă de timp relativ scurtă, dominată însă de sarcini și obiective mobilizatoare vizând încheierea cu rezultate cât mai bune a planului pe acest an și pe întregul cincinal și pregătirea temeinică a activității economice din anul viitor — primul an al noului cincinal 1986—1990, care marchează, potrivit hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului, intrarea țării noastre într-o etapă nouă, superioară, a dezvoltării economico-sociale.

Evidentînd cu putere aceste cerințe mai deosebit de importante, la plenara C.C. al P.C.R. din 13-14 noiembrie tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a subliniat: „Este necesar să acționăm cu toată hotărârea, în următoarele zile sau săptămîni, pentru realizarea în cele mai bune condiții a planului pe acest an. În același timp, este necesar să intensificăm pregătirea temeinică pentru trecerea în bune condiții, încă din prima zi a anului viitor, la realizarea planului pe 1986, a hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului”.

În spiritul exigențelor formulate de secretarul general al partidului, nu există acum sarcină mai importantă pentru colectivele de întreprinderi, pentru oamenii muncii din toate ramurile economiei naționale, decît aceea de a acționa cu abnegație, cu

spirit de răspundere revoluționar pentru ca fiecare zi din luna decembrie să fie tot mai rodnică, tot mai bogată în împliniri, să se caracterizeze prin fapte de muncă excepționale, prin rezultate superioare în realizarea producției fizice și a exportului, în accelerarea ritmului de lucru pe șantier, în ridicarea pe toate căile a eficienței economice — aceasta fiind o condiție esențială pentru trecerea cu succes la realizarea planului pe primul an al noului cincinal.

Este cît se poate de evident că energiile creatoare ale colectivelor muncitorești din toate unitățile economice — atât din ramurile industriei extractive, cît și din cele prelucrătoare — trebuie să fie și mai puternic concentrate în aceste zile asupra îndeplinirii integrale, la toate sortimentele, a planului la producția fizică. Mari răspunderi revin în această privință oamenilor muncii din unitățile miniere, petroliere și din alte ramuri cu sarcini deosebite în dezvoltarea bazei energetice și de materii prime a țării. Datoria lor de căpetenie este de a munci fără preget pentru creșterea producției de cărbune, țevi, minerouri și alte materii prime absolut necesare economiei naționale. Deosebit de important este, totodată, ca în centralele electrice și, îndeosebi, în cele pe cărbune, să se acționeze cu fermitate și răspundere pentru funcționa-

rea instalatilor la capacitatea stabilită, pentru respectarea cu strictețe a ordinii și disciplinei în muncă, a ritmului de lucru militarizat, spre a se asigura energia electrică necesară desfășurării în bune condiții a activității economice și sociale. Concomitent, în unitățile din toate sectoarele este necesar să se aplice riguros programele privind asigurarea unui consum rațional, echilibrat de energie electrică de toată durata zilei de muncă și economisirea severă a resurselor energetice.

Planul este lezr și el trebuie îndeplinit integral, la toate sortimentele, în fiecare unitate economică! Nici un moment nu trebuie să se piardă din vedere că fiecare produs are o destinație precisă în mecanismul echilibrat al dezvoltării economiei naționale și, ca atare, fabricarea lui în cantitățile prevăzute este imperios necesară. Sub nici un motiv nu se poate considera că dacă centrala, ministerul, municipiul sau orașul își îndeplinește pe ansamblu sarcinile stabilite, rămînd în urmă din unele unități pot fi compensate prin depășirile ce le obțin alte întreprinderi. Tocmai de aceea, cu atât mai mult în unitățile cu rezerve la un produs sau altul, este necesar ca acum întreaga activitate să fie temeinic organizată, pentru ca rămînd în urmă să fie grabnic recuperate, pentru ca zi de zi să se obțină rezul-

tate superioare în realizarea planului la producția fizică.

În strînsă concordanță cu cerințele mai deosebite economiei naționale, ale dezvoltării generale a țării, o atenție prioritară trebuie să se acorde în această perioadă realizării planului la export, onorării în avans și la un înalt nivel calitativ a contractelor încheiate cu partenerii externi. Practic, așa cum a indicat conducerea partidului, toate contractele cu termene de livrare în acest an trebuie onorate pînă la 15 decembrie, urmînd ca în a doua jumătate a acestei luni să se treacă efectiv la fabricarea de produse pentru export contractate pentru primele luni ale anului 1986. Experiența și rezultatele obținute de colectivele dintr-un sir de întreprinderi demonstrează că este pe deplin posibilă realizarea acestui obiectiv.

Eforturile pentru îndeplinirea integrală a planului la producția fizică și export trebuie să se împlească, în toate întreprinderile, cu precuparea statornică pentru creșterea mai accentuată a productivității muncii, pentru ridicarea continuă a nivelului tehnic și calitativ al produselor, pentru reducerea mai substanțială a consumurilor de materii pri-

Mircea ANGELESCU

(Continuare în pag. a II-a)

ÎN ȘTIINȚĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT — puternic spirit revoluționar!

ÎN LUMINA SARCINILOR SUBLINIATE DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI, A HOTĂRÎRILOR STABILITE DE CONGRESUL ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI, OPINII ȘI ACȚIUNI PRACTICE

In concordanță cu noile obiective strategice, cercetarea științifică și tehnologică, precum și învățămîntul trebuie să fie în primele rînduri în desfășurarea întregului proces revoluționar în noua etapă de dezvoltare a țării.

NICOLAE CEAUȘESCU

Lucrările Congresului științei și învățămîntului, desfășurate în lumina magistralei cuvîntări a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a concluziilor formulate în cuvîntarea tovarășei academiene doctor inginer Elena Ceaușescu, se constituie într-un mobilizator program de lucru pentru oamenii muncii din domeniul cercetării științifice și al învățămîntului românesc de toate gradele. Orientările noi, sarcinile și îndemnul formulat în acest larg forum democratic, documentele adoptate jalonează întreaga activitate din domeniul științei și învățămîntului pe perioada cincinalului 1986—1990 și, în perspectivă, pînă la începutul mileniului al III-lea. Conferință acestor sectoare un rol primordial în dezvoltarea intensă și în realizarea unei calități superioare în toate sectoarele vieții social-economice și culturale din România socialistă, documentele con-

gresului solicită contribuția creatoare a tuturor celor chemați să valorifice în viața societății, în formarea personalității tinerilor, cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general. Tocmai de aceea, cercetătorii, cadrele didactice de pe întreg cuprins al țării se regădesc în hotărîrea unanimă de a-și spori participarea la promovarea progresului științific și tehnic în toate ramurile de activitate, la formarea noilor generații în lumina idealurilor supreme ale poporului român.

În ancheta social-politică de astăzi a „Științei”, prezentăm câteva opinii, acțiuni practice și angajamente ale lucrătorilor din cercetare și învățămînt, în legătură cu măsurile ce se întreprind pentru împlinirea sarcinilor insuflătorului și mobilizatorului program adoptat de Congresul științei și învățămîntului.

Roadele cercetării — cît mai rapid aplicate în producție

Dr. Ioan Brînduș, secretar științific al Institutului central de fizică „Cu Iarță rezonantă în constituția noastră, a tuturor celor care ne desfășurăm activitatea pe tărîmul cercetării științifice, deosebit de semnificativ, din multitudinea ideilor generoase exprimate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de la tribuna recentului forum, mi se pare că a necesității stringente de a se promova cu tot curajul noul, inițiativa creatoare, de a se da dovadă de îndrăzneală și cutezanță revoluționară în implementarea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Este știut că, prin esența ei, știința constituie unul din procesele cele mai revoluționare în lupta de afirmare a noului. Ea este sursa noilor tehnologii, dar și fondul de cunoaștere, cu ajutorul căruia se pot explora posibilitățile de viitor ale dezvoltării țării. Și tocmai de aceea, a lucra ca revoluționar în știință, așa cum ne-o cere secretarul general al partidului, presupune pentru toți științarii abordarea cu curaj a

noului științific și tehnologic, acționarea cu consecvență și tenacitate astfel încît roadelor gândirii, ale imaginației, ale muncii de cercetare să-și găsească cît mai repede aplicabilă practică.

Fizicii, domeniul în care îmi desfrîv activitatea, i-au revenit și il revin, în continuare, răspunderi deosebite, ca fiind una dintre cele mai revoluționare domenii ale științei. Rolul important pe care îl are ea în cadrul științei decurge, pe de o parte, din conținutul și statutul său de ramură care descoperă și stabilește legăturile și furnizează informații științifice necesare apariției sau dezvoltării altor științe fundamentale, iar pe de altă parte, din faptul că fizica a stat și va sta și de aici înainte la baza constituirii unor științe tehnice, așa cum sînt electronica, ingineria nucleară, aerodinamica, ingineria microstructurilor sau a unor tehnici și tehnologii de mare randament, productivitate și competitivitate, denumite, inițial, neconven-

ționale. Ne angajăm că în domeniul fizicii și energiei nucleare să realizăm pentru toate tehnologiile și prototipurile pe care le vom omologa în etapele următoare performanțele existente pe plan internațional, iar pentru multe din acestea să asigurăm statutul de „premier mondial”. Sintem hotărîți că în a asemenea nivel de extență și competență să concretizăm orientările și sarcinile trasate de secretarul general al partidului referitoare la producerea combustibilului nuclear și a echipamentelor pentru centralele nucleare-electrice.

Prof. dr. Traian Sălăgean, membru corespondent al Academiei de Științe aplicate și operative în produsele a tehnologiilor avansate, a unor produse și materiale noi, cu caracteristici superioare, puse la punct de cercetarea științifică românească, a fost din nou rețefat în cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recentul forum al științei și învățămîntului. Acesta este aspectul asupra căruia

(Continuare în pag. a III-a)

ENERGIA PROBLEMĂ DE MAXIMĂ ÎNSEMNĂTATE, PREOCUPARE DE MAXIMĂ RĂSPUNDERE

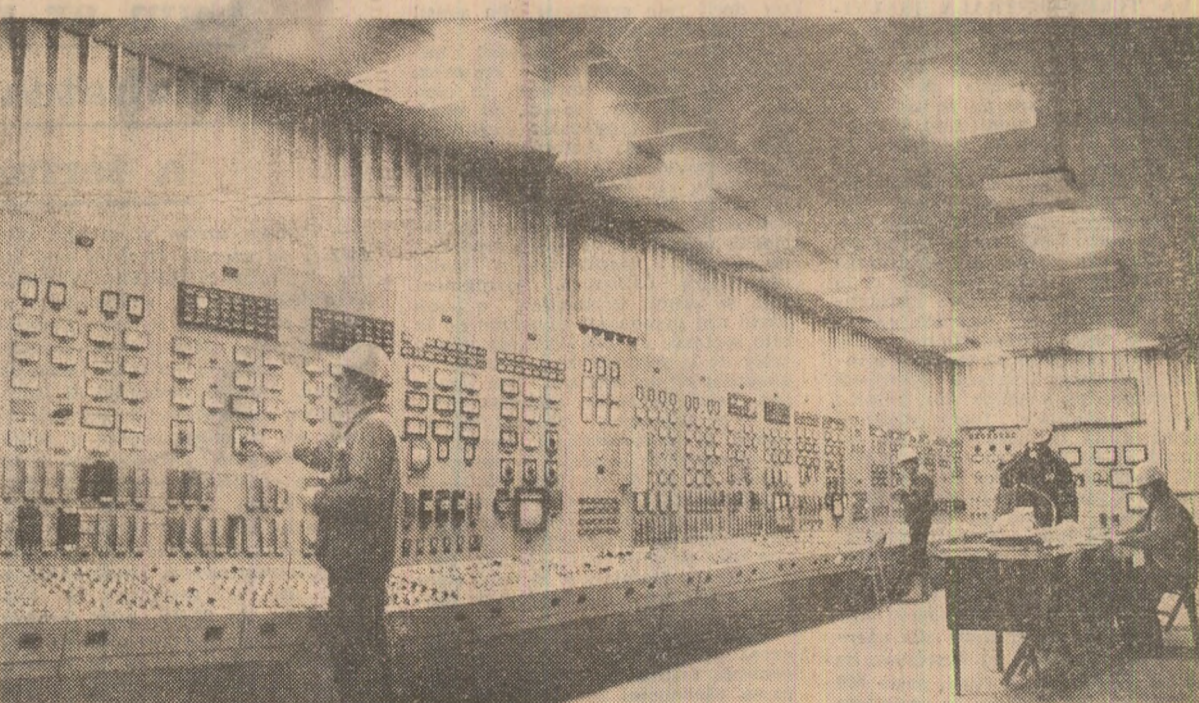
Pentru a asigura economiei energia necesară MAI MULT CĂRBUNE ȘI NUMAI DE BUNĂ CALITATE TERMOCENTRALELOR!

Sînt cunoscute măsurile stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în sedința din 17 octombrie a.c., în vederea îmbunătățirii radicale a întregii activități din sectorul energetic, domeniu de maximă importanță pentru economia națională. Toți emenții sînt chemați să acționeze cu toată răspunderea, cu spirit de dăruire pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor mobilizatoare ce le revin în vederea asigurării energiei electrice atât de necesare desfășurării în bune condiții a vieții economico-sociale. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, la plenara C.C. al P.C.R.: „Este necesar să luăm toate măsurile pentru realizarea în cele mai bune condiții a programului de bună funcționare a centralelor electrice, și îndeosebi a celor pe cărbune”.

Asadar, oamenilor muncii din centralele electrice pe cărbune le revine sarcina de a asigura exploatarea tuturor agregatelor energetice la parametrii superiori. Fără îndoială că funcționarea centralelor la capacitatea planificată depinde nemijlocit de livrarea ritmică a cantităților programate de cărbune, cu o putere calorică corespunzătoare.

Ancheta de astăzi, întreprinsă în termocentralele pe cărbune Mintia-Deva, Ismailia, Dolcești și Oradea, își propune să prezinte aspecte privind cantitatea și calitatea cărbunelui livrat de către mineri energeticienilor.

(Continuare în pag. a II-a)

Întreprinderea „Electrocentrale” din Zalău. Camera centrală de comandă înregistrează primele cantități de abur tehnologic furnizat platformei industriale a orașului de către noua capacitate pusă zilele acestea în funcțiune, și anume — cazanul de abur de 120 tone pe oră. Foto: E. Dichiseanu

MENIREA ȘTIINȚEI, A OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ — a milita pentru pace, dezarmare, pentru bunăstarea și fericirea omului

În cuvîntarea rostită la Congresul științei și învățămîntului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a pus, încă o dată, în lumină, în virtutea legăturii dialectice între politica internă și cea externă a partidului și statutului, adevărat, dovedit de viața însăși, că traducerea în fapt a mărețelor planuri și programe de înălțare continuă a patriei pe noi trepte ale progresului și civilizației, de înflorire a științei, învățămîntului și culturii este posibilă numai în condiții de pace, înțelegere și colaborare internațională. Numai în condiții de pace, poporul român — ca și toate celelalte popoare ale lumii — își poate pune în valoare potențialul creator, își poate concentra energia și strădanțiile în direcția propășirii economice și sociale, creșterii bunăstării, a subliniat secretarul general al partidului, președintele Republicii, reafirmînd că în actualele împrejurări, cînd în cordă din situația internațională a atins un grad fără precedență, cînd se menține și crește pericolul unui nou război mondial, care, în mod inevitabil, s-ar transforma într-o catastrofă nucleară, problema fundamentală a epocii contemporane este oprirea curselor înarmării, în primul rînd nucleare, apărarea dreptului suprem al oamenilor, al națiunilor la existență, la viață, la libertate și pace.

În sfîrșit, congresul s-a înscris ca un viitor factor mobilizator în lupta generală pentru pacea prin violență, apei adresat oamenilor de cultură și știință, a cadrelor didactice din întreaga lume pentru cotăbore, dezarmare și pace.

Relevînd ca un comandament primordial al zilelor noastre necesitatea intensificării luptei tuturor forțelor realiste și progresiste, a tuturor oamenilor împotriva pericolului unui nou război, a unui holocaust nuclear, conducătorul partidului și științii noastre a scos cu putere în evidență rolul deosebit de important ce revine oamenilor de știință, învățămînt și cultură în urașă luptă pentru pace.

„Trebuie să facem totul — a arătat tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — pentru realizarea unui front puternic al tuturor forțelor științei și culturii, care să determine ca minunatele cu-

ceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane, în general, să servească dezvoltării economico-sociale a națiunilor, bunăstării, popoarelor, libertății și independenței naționale a tuturor statelor. Să se facă totul ca energia nucleară să servească numai și numai cauzei păcii, colaborează între națiuni”.

Într-adevăr, asistăm în prezent la o uriașă revoluție a științei și tehnicii mondiale, nemăsurată fiind progresul înregistrat de cercetarea științifică, de creația tehnică, de la explorarea tinerilor Cosmosului și pînă la pătrunderea în infinitul mic al particulelor subatomice. Nu este însă mai puțin adevărat că, din păcate, știința și tehnica, realizările lor cele mai înalte sînt, într-o proporție apreciabilă, deturmate de la scopurile lor firești, fiind tot mai mult angrenate în aberanța escaladă a întințelor cursuri științifice, a aplicatilor tehnice ale acestora, spreosec continuu, depășind jumătate din totalul mondial, numărul oamenilor care lucrează, direct sau indirect, pentru proiectele militare.

Descoperitorii ai forței uriașe a atomului, oamenii de știință nu au avut în vedere, probabil, să-și pună la îndemina unor cercuri care să-și folosească pentru distrugerea omului și vieții, dar ei nu au reușit să-și stăpînească această imensă forță, și ea a devenit un instru-

(Continuare în pag. a IV-a)

Idee și semnificații

În primăvara acestui an, undeva pe cîmpul dintre Mizil și Botești în Grădiște, am stat de vorbă cu un om — aflat într-o pauză lîngă un grup de tractoare — care ne-a explicat amănunțit, cu rigurozitate științifică, problemele care se punese atunci pentru pregătirea și însămînțarea unui teren și cu răbdare și claritate, ce abia putea fi lucrat cu combinatul: la ce distanță trebuie distribuite boabele de norumb pe rîndurile de semănătură pentru a asigura densitatea stabilită, adîncimea de încorporare a semînței, cu 2-3 cm mai în aerofaună decît pe solurile obișnuite, erodibile ce se administrează pentru combaterea buruienilor specifice terenurilor cu exces de umiditate etc. etc. Ne-a impresionat precizia cu care așeza fiecare explicație, fiecare detaliu la locul lor, clar, competent, înținereste.

În multumim inginerului pentru explicații, dar el... protestează: „Nu, nu sînt înținer, sînt mecanizator”.

Asemenea mecanizatorilor, fie dintre cei ce au pătruns în satul românesc cu decenii în urmă,

cunoscuți ca „băieții cu bășii albastre” și care sînt astăzi în pragul pensionării, veterani ai lucrării pămîntului, pînă la cei mai tineri, unii abia ieșiți de pe băncile școlii, există mulți în agricultura noastră.

„MINERII PÎINII” — mecanizatorii din agricultură, mai temeinic pregătiți politic și profesional, mai puternic angajați în realizarea de producții mari

Nu numai prin răspunderea și rolul pe care îl au în realizarea producțiilor agricole, cî și prin nivelul cunoștințelor tehnice, politice și economico-sociale mecanizatorii reprezintă de la demăsur de frunte al țării, chemați a fi purtători ai progresului în satul românesc.

Complexitatea muncii în agricultură cere mereu mai

mult din punct de vedere al pregătirii profesionale a mecanizatorilor. Sînt foarte mulți mecanizatori asemeni celui de care vorbeam la începutul acestor rînduri, precum sînt și oamenii a căror pregătire

cronele de campanie publicitate în ziarul nostru în această primăvară — due de fapt greul muncii în agricultură, se află totdeauna în primele rînduri ale bătaiei pentru recolta țării.

este încă limitată, sub nivelul pe care îl reclamă exigențele actuale ale muncii în agricultură. Subliniem adîncă că specialiștii, inginerii agronomi și mecanizatorii trebuie să fie prezente, să îndrumă și să controleze munca mecanizatorilor la arat și semănat, la întreținerea tractoarelor, la recoltare. Ceea ce este firesc. Nefiresc este însă ca, chiar în cazul executării unor operațiuni

simple, să fie nevoite de îndrumare și supraveghere. Exigențele agriculturii noastre de astăzi impun ca toți mecanizatorii să aibă un înalt simț al datoriei, un grad de pregătire profesională și o experiență care să le îngăduie ca ei înșiși să fie capabili să acționeze la nivelul calitativ cerut, în conformitate strictă cu tehnologiile specifice fiecărei parcele pe care o lucrează. Participarea efectivă a mecanizatorului la desfășurarea procesului producției agricole presupune mai mult decît a transpune cu exactitate în teren dispozițiile de natură tehnică stabilite prin ordinele de lucru înmîinate de către inginerii agronomi. Mecanizatorul trebuie să fie în măsură să-și organizeze în asemenea mod munca încît să asigure folosirea cu randament maxim a tractorului și mașinilor agricole, astfel ca pretutindeni „lucrarea pămîntului să se facă la cotele exigente ale celei mai înalte.

Pentru aceasta însă, trebuie să se producă îmbunătățiri substanțiale de

Iosif POP

(Continuare în pag. a III-a)

